

NRO 14082 Kuröd-Bräcke – Uddevalla kommun Område av riksintresse för naturvård

Områdesnummer: NRO 14082 **Områdesnamn:** Kuröd-Bräcke **Kommun:** Uddevalla **Kartblad:**

08B NO **Area:** 54 ha **Naturgeografisk region:** 21 a sydvästra Sveriges kuperade barr- och

lövskogslandskap **Kust/havsregion:** - **Regionindelning för sjöar och vattendrag:**

Huvudavrinningsområde 109, Bäveån. **Agrara kulturlandskapsregioner:** 8, Bohusläns och

Dalslands odlingsbygder **Landskapsform:** Sprickdalslandskap **Riksvärde:** **Landskapstyp** **Naturtyp**

Vegetationstyp **Arter** **Geologi** **Natura 2000** Flora Skalkbank

Värdeomdöme: Kuröd-Bräcke skalkbankar är intressanta för sin storlek, sitt läge i terrängen och framför allt för sammansättningen av skal och skelettdelar som är utan motstycke i hela världen. Lämningar efter mer än 100 arter marina ryggradslösa djur, valar sälar och fiskar har identifierats. Bankarna har stort botaniskt, paleozoologiskt och geovetenskapligt värde samt är även internationellt kända. De utgör också populära besöksmål. **Huvudkriterier:** Trots att skalkbankarna till stor del är uppbrutna utgör området en nyckellokal för förståelsen av den process som ledde till skalkbankarnas uppkomst i Uddevallasundet (A), Skalkbankarna är artrikast i sitt slag i Skandinavien (D).

Stödkriterier: Storlek, representativitet, raritet, nyckeområde **Förutsättningar för bevarande:**

Området hålls öppet och rensas från inväxande träd. Områdets värden kan påverkas negativt av schaktningar, tippningar och andra markarbeten samt slitage. **Säkerställande och internationell status:** Länsstyrelsen 1979: Natur i Göteborgs och Bohus län. Objekt nr 48 i Uddevalla kommun. Uddevalla kommun, 1977: Åtgärdsredovisning. Länsstyrelsen i samråd med kommun och militär myndighet förordnar om skydd enligt naturvårdslagen. Naturreservatsförordnande 1983-04-25.

Områdets huvuddrag: I området ligger tre skalkbankar Kuröd, Bräcke och Samneröd på norra dalsidan i en sprickdal som tidigare utgjort ett sund. Bankarna ligger 55-75 m över havsytan. P.g.a sin stora rikedom av skal från ca 100 skalförande djurarter och skelettdelar av drygt 10 ryggradsdjur är i första hand Kurödsbanken av största vetenskapliga intresse för främst studieändamål. Områdets kalkpåverkade flora är också av intresse. Kurödsbanken utgör resterna av en större skalkbank som tidigare fyllt ut en smal dal. Denna skalkbank har exploaterats hårt och kvarvarande rester återfinns främst invid dalens bergsidor. I västligaste delen finns den ursprungliga markytan kvar mellan bergsidorna. Härifrån kan man se västerut över Bräckebanken och kan studera förutsättningarna för bankarnas bildning. Bräckebanken har en särställning genom sin mäktighet och anses vara den största skalkbanken i den boreala delen av världen. Banken har ackumulerats i ett smalt 151 dalpass och ligger an mot berg i norr och öster. I söder och väster gränsar resterna av skalkbanken till vägbyggnader. Dess yta ligger 57,5 m.ö.h och en av skärningarna har visat att skalkbankens mäktighet är 12,9 m. Skalkjorden underlagras av ishavslera. Skalkbanken har exploaterats hårt. Materialet har främst använts som fyllnad till järnvägsbankar, landsvägsbankar m.m. Under senare tider har ansenliga mängder använts till skalmjölfsfabrikation för hönsfoder. **Anmärkingar:** -

Referenser: Beskow G, 1976. Bohusläns geologi. Ur Natur i Bohuslän. Björsjö N, 1953. Bohussunden och den seneglaciala landhöjningen med några kartor över fördelningen mellan land och hav i Bohuslän under seneglacial tid. Fredén, C., 1974. Beskrivning till jordartskartan Vänersborg NO. Sveriges geologiska undersökning, ser. Ae nr 17. Länsstyrelsen 1979. Natur i Göteborgs och Bohus län. Uddevalla kommun 1977. Åtgärdsredovisning. Fysisk riksplanering, planeringsskedet. Fredén, C., 1986. Quaternary marine shell deposits in the region of Uddevalla and Lake Vänern. Sveriges geologiska undersökning, Rapport och meddelanden nr 46. Fredén, C., 1988. Marine life and deglaciation chronology of the Vänern basin, southwestern Sweden. Sveriges geologiska undersökning, ser. Ca nr 71.